

PLA D'ACOLLIDA ALUMNAT NOUINGUT

CEIP San Juan de Ribera

Alfara del Patriarca (València)

RESOLUCIÓ de 5 de juny de 2018, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es dicten instruccions i orientacions per a actuar en l'acollida d'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat, als centres educatius de la Comunitat Valenciana. [2018/5664]

Data aprovació pel Consell Escolar: 2 d'octubre de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ	Pàg. 3
2. DESTINATARIS I ÀMBITS D'ACTUACIÓ 2.1 DESTINATARIS 2.2 ÀMBITS D'ACTUACIÓ	Pàg. 4
3. RECURSOS HUMANS I FUNCIONS 3.1 RECURSOS HUMANS 3.2 FUNCIONS	Pàg. 4
4. OBJECTIUS	Pàg. 8
5. FASES D'APLICACIÓ 5.1 ALUMNES QUE S'INCORPOREN PER PRIMERA VEGADA AL SISTEMA ESCOLAR I LES SEUES FAMÍLIES 5.2 ALUMNES PROCEDENTS D'ALTRES CENTRES I ALUMNAT IMMIGRANT I LES SEUES RESPECTIVES FAMÍLIES 5.3 MESTRES, ALTRES PROFESSIONALS, PERSONAL NO DOCENT DEL CENTRE	Pàg. 8
6. INDICADORS I CRITERIS D'AVUACIÓ DEL PROCÈS 6.1 INDICADORS D'AVUACIÓ EN EL PROCÉS D'ESCOLARITZACIÓ	Pàg. 11
7. DOCUMENTACIÓ ADICIONAL: ANNEXOS I APÈNDIX PROTOCOL D'ENTREVISTA FAMILIAR INFORMACIÓ A FACILITAR EN L'ENTREVISTA FITXA PERSONAL D'ALUMNAT DE COMPENSATÒRIA AVUACIÓ DE LA COMPETÈNCIA COMUNICATIVA DE L'ALUMNE (COMPRESIÓ I EXPRESSIÓ ORAL) AVUACIÓ DE LA COMPETÈNCIA COMUNICATIVA DE L'ALUMNE (COMPRESIÓ I EXPRESSIÓ ESCRITA) INDICADORS D'ADAPTACIÓ DE L'ALUMNE ESTIL D'APRENTATGE I MOTIVACIÓ PER APRENDRE DE L'ALUMNE SUGGERIMENTS PER L'ACOLLIDA AL GRUP AULA	Pàg. 12
8. MATERIALS I BIBLIOGRAFIA SOBRE EDUCACIÓ INTERCULTURAL	Pàg. 26

1. INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ.

El Pla d'Acollida s'ha d'entendre com aquelles activitats tendents a aconseguir que el Nostre Centre Escolar aparega davant dels ulls dels nostres i les nostres nous i noves alumnes com un lloc càlid i segur en el que es facilita en les millors de les condicions possibles, el complex procés d'adaptació mútua: els que arriben i els que reben.

És un fet que la realitat social i econòmica de la nostra zona està variant substancialment. Estem assistint a una creixent pluralitat sociocultural derivada, en bona mesura, de moviments migratoris. És important que els nous alumnes se senten acollits, especialment en el cas de l' alumnat emigrant. Pel seu origen i procedència aquests xiquets/es han d'afrontar un fort xoc cultural i en alguns casos tenen un escàs o nul coneixement de les nostres llengües oficials.

El coneixement de la llengua del país d'acollida és un vehicle essencial per afavorir la integració social de l'emigrant, suposa per a ell una necessitat de primer ordre i és la major dificultat assenyalada pels mestres. És fonamental el paper de l'escola en la socialització del xiquet o la xiqueta i el seu desenvolupament personal. El Centre hauria de facilitar el seu accés a la societat, el seu coneixement de la llengua, la seua relació entre iguals, la seua promoció educativa...

En concret, en allò referit a l'alumnat immigrant, venen recollides en el Títol V de la Llei 1/1990 de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu i Real Decret 299/1996, de 28 de febrer, la ordenació d'accions dirigides a la compensació de desigualtats en educació destinades a regular les mesures que permeten previndre i compensar les desigualtats en educació derivades de factors socials, culturals o qualsevol altre tipus, reforçant aquelles de caràcter ordinari i promovent altres extraordinàries.

Des de la nostra experiència com a docents valorem la importància de la primera posada en contacte que l'alumne té quan aplega al centre. Per això ens pareix fonamental preparar aquest moment per aconseguir una integració adequada.

L'acollida i escolarització, així com l'aprenentatge de la llengua no son mai responsabilitat d'un únic/a mestre/a. Tot el centre i tota la classe s'han de responsabilitzar.

Açò ens fa hospitalaris, aprenem a conviure en la diversitat i ens enriqueim amb eixes relacions.

Una escola flexible que sap atendre, respectar i valorar a tot l'alumnat apreciarà com un regal la presència d'altres cultures, altres llengües i altres perspectives.

2. DESTINATARIS I ÀMBITS D'ACTUACIÓ.

2.1 DESTINATARIS

- ◆ Alumnes que s'incorporen per primera vegada al sistema escolar i les seues famílies.
- ◆ Alumnes procedents d'altres centres i les seues famílies.
- ◆ Alumnat immigrant i les seues famílies.
- ◆ Mestres, altres professionals i personal no docent del Centre.

2.2 ÀMBITS D'ACTUACIÓ

Les actuacions recollides en aquest Pla d'Acollida s'organitzaran en els següents àmbits:

- ◆ Procés d'escolarització.
- ◆ L'aula.
- ◆ L'alumnat: Menjador.
- ◆ Centre.
- ◆ Família.
- ◆ Professorat.

3. RECURSOS HUMANS I FUNCIONS.

3.1 RECURSOS HUMANS

a) L'Equip Directiu i personal laboral (docent i no docent).

b) Comitè de Benvinguda format per:

- Director/a o Cap d'Estudis.
- Tutor/a implicat.
- Alumnes del centre (companys/es de classe) per fer els acompanyaments.
- Coordinador/a del Pla d'Acollida.

3.2 FUNCIONS

ÀMBIT	RESPONSABLES	ACTUACIONS
E S C O L A R I T Z A C I Ó		1) Sol·licitud de documentació necessària per a la matriculació a la família.
	<ul style="list-style-type: none"> - Direcció. - Caporalia d'Estudis. - Secretària. - Serveis socials. - Coordinador/a Pla de Convivència i Igualtat. <p style="text-align: center;"><i>(segons les necessitats es derivarà a altres responsables)</i></p>	<p>2) Recollida de la més completa informació possible sobre la història escolar, familiar i social de l'alumne/a i informació als pares sobre aspectes bàsics del centre.</p> <p>3) Derivació del cas al responsable de serveis socials per part de l'equip directiu i tutors/es, si es considera oportú i en base a una prioritització de casos, especialment si es detecta que existeix algun indicador de desavantatge soci-familiar.</p> <p>4) Adscripció del nou alumne/a a un curs i a un grup per part de l'equip directiu, tenint en compte els criteris generals per a l'adscripció establerts al centre.</p>

ÀMBIT	RESPONSABLES	ACTUACIONS
A U L A		1) Presentació del nou alumne/a als seues companys/es d'aula d'una forma més natural.
	<ul style="list-style-type: none"> - Tutor/a. - Equip docent. - Mestre/a de PT. - Mestre/a de AL. - Coordinador/a Pla de Convivència i Igualtat. - Monitors/es de menjador. 	<p>2) Ensenyar als nous alumnes les instal·lacions que va a utilitzar prioritàriament.</p> <p>3) Presentació del nou alumne/a a l'equip docent i als recursos humans de recolzament per part del tutor/a.</p> <p>4) Realització d'activitats inicials de presentació en les que puga participar tot el grup-aula.</p>
		5) Realització d'activitats en les que l'alumne/a puga posar en pràctica els seus coneixements i habilitats i reforçar la seua participació, utilitzant una metodologia basada en els principis d'atenció a la diversitat i funcionalitat de l'aprenentatge i recolzant-se en el treball de grup per a facilitar les relacions interpersonals.
		6) Potenciació de l'aprenentatge de la llengua vehicular, optimitzant tots els recursos humans i materials.
		7) Ambientació dels espais comuns amb motiu de la diversitat cultural del centre, assenyalar els espais, organigrama, mapamundi.

A U L A	- Tutor/a. - Equip docent. - Mestre/a de PT. - Mestre/a de AL. - Coordinador/a pla d'acollida. - Monitors/es de menjador.	8) Fer ús del recurs “company/a tutor/a” del nou alumne/a en el grup-classe. 9) Integrar i animar a participar al nou alumne/a en moments tan propicis com l'esplai junt als seus nous companys/es.
		10) Informar sobre aspectes de la cultura i el lloc d'origen del nou alumne/a a la resta de companys/es.

ÀMBIT	RESPONSABLES	ACTUACIONS
A L U M N A T		1) Avaluació inicial de l'alumnat per a planificar el procés d'ensenyança-aprenentatge.
		2) Entrega al nou alumne/a d'una còpia de l'horari senzill i gràfica.
	- Tutor/a i equip docent de l'alumne/a. - Coordinador/a Pla de Convivència i Igualtat. - Mestre/ AL. - Mestre/a PT. - Monitors/es menjador.	3) Entrega al nou alumne/a d'un llistat de material necessari. 4) Entrega de tota la documentació d'inici de curs. 5) Elaboració i confecció conjunta d'Informes Individuals de Necessitats de Compensació Educativa i ACIs.
		6) Introducció progressiva, segons les seues necessitats educatives de pautes de treball i normes de convivència.
		7) Coneixement de les normes de convivència.
		8) Valoració positiva dels progressos en competència comunicativa, habilitats instrumentals bàsiques, motivació i autoestima.
		9) Avaluació continua i final de tot el procés d'ensenyament-aprenentatge.

ÀMBIT	RESPONSABLES	ACTUACIONS
CENTRE	<ul style="list-style-type: none"> - Equip directiu. - Coordinador/a Pla de Convivència i Igualtat. - Claustre 	1) Descripció i informació sobre el Pla d'Acollida per a l'Alumnat del centre i als membres de la Comunitat Educativa, així com la valoració de canvis i iniciatives proposats per a modificar el Pla d'Acollida.
		2) Impuls de la creació de materials de treball sobre interculturalitat.
		3) Coordinació entre els/les professionals del centre i les institucions externes implicades en l'atenció socio-educativa als nous alumnes. (serveis socials, ajuntament...)

ÀMBIT	RESPONSABLES	ACTUACIONS
FAMÍLIA		1) Reunions entre el tutor/a i psicopedagog/a amb la família per informar als pares sobre el procés d'adaptació del nou alumne/a, la seua evolució i si existeixen dificultats en l'aprenentatge.
	<ul style="list-style-type: none"> - Equip directiu. - Tutor/a. - Equip docent. - Psicopedagog/a del Centre. 	2) Promoció de la participació de les famílies en les activitats del centre i en els òrgans de participació familiar del centre (AMPA i Consell Escolar).
		3) Promoció de la conscienciació a les famílies sobre les normes del Centre, drets i obligacions dels alumnes, plasmats en el Reglament de Règim Intern.

ÀMBIT	RESPONSABLES	ACTUACIONS
PROFESSORAT		1) Presentació de l'Equip Directiu.
		2) Assignació del treball a desenvolupar en el Centre i entrega del seu horari.
	<ul style="list-style-type: none"> - Equip directiu. 	3) Presentació de la comunitat educativa, personal docent i no docent, i explicació de la seua tasca al centre.
		4) Mostrar les dependències més comuns del Centre.
		5) Entrega d'un dossier, el primer dia, amb les línies d'actuació del Centre i documents rellevants per al nou mestre/a (RRI, protocols, circulars, etc)
		6) Presentació al grup d'alumnes dels quals seria responsable.

4. OBJECTIUS.

GENERALS	ESPECÍFICS
1. Facilitar l'escolarització, acollida i integració social i educativa del nostre alumnat i les seues famílies.	1.1 Propiciar actituds positives d'acollida per part de la comunitat educativa cap a l'alumnat i les seues famílies, assessorant especialment a les famílies amb desconeixement de les dues llengües oficials i/o d'altres cultures.
	1.2 Promoure la coordinació amb altres institucions que atenen als nous alumnes i famílies.
2. Assumir com centre educatiu els canvis que comporta l'atenció del nou alumne/a, especialment procedent d'altres cultures	2.1 Adequar documents de centre (PEC, PADIE, PGA, PAT) a les necessitats educatives derivades de les característiques de l'alumnat.
	2.2. Impulsar l'aprenentatge de les llengües oficials amb caràcter funcional i pragmàtic per a l'alumnat amb desconeixement d'aquestes.
3. Valorar i aprofitar els aspectes d'enriquiment cultural procedent de l'alumnat i les seues famílies.	3.1 Impulsar els moments educatius d'enriquiment intercultural dirigits a tot l'alumnat i assumit per tota la comunitat educativa.
	3.2 Promoure actituds que eviten la discriminació per raó de cultura, sexe, nivell econòmic, religió, etc.
	3.3 Afavorir la col·laboració i participació de pares i mares en el centre amb independència de la cultura a la què pertanyen.
4. Informar sobre el Sistema Educatiu i funcionament del centre a les famílies.	4.1 Explicar a les famílies els canals d'informació que disposa el centre: pàgina Web, circulars, documents, atenció personalitzada, reunions, tutories, quadern de comunicació, etc.
5. Facilitar l'acollida del nou professorat que s'incorpora al centre.	5.1 <u>El primer dia</u> : Reunió amb el nou professorat per proporcionar informació sobre les línies d'actuació del centre, dels documents que el regeixen (PEC, PAT, PGA, RRI, PADIE), de l'organització del mateix i de la tasca de cada un dels membres de la comunitat educativa.
	5.2 Facilitar el coneixement de les dependències del Centre.

5. FASES D'APLICACIÓ.

5.1 Alumnes que s'incorporen per primera vegada al sistema escolar i les seues famílies.

1. En educació Infantil: Una vegada obert el període de matriculació, el centre celebrarà una "Jornada de portes obertes" per a que les famílies coneguen les instal·lacions, les característiques organitzatives i funcionals del centre, els projectes que s'estan portant a terme i els serveis que s'ofereixen.

2. Resolt el període de matriculació, les famílies són convocades (juliol) a una reunió general on es tracten els següents temes:
 - Benvinguda i presentació de l'Equip Directiu i docent.
 - Període d'adaptació.
 - Aspectes pedagògics.
 - Assignació de tutories.
 - Recomanacions.
 - Precs i preguntes.

* Entrega a les famílies d'una fitxa de recollida de dades sobre l'alumne/a per entregar al tutor/a el primer dia de classe.
3. En la reunió, les famílies reben un full on indica el dia de la reunió prèvia que tindran amb el tutor/a, abans de la seua incorporació al centre.
4. Durant els primers dies de setembre es fa entrega d'un "llibret d'instruccions d'inici de curs per a les famílies" (per part de l'equip directiu) amb la següent informació.
 - Relació de mestres i personal del Centre.
 - Horari del centre i d'atenció a famílies pel tutor/a i l'equip directiu.
 - Entrades i Eixides (excepcions i normativa)
 - Educació Física/Motricitat
 - Calendari Escolar.
 - Menjador Escolar / Escola Matinera
 - Ús de la imatge
 - Malalties infecto-contagioses
 - Comunicacions i noves tecnologies
 - Obligatorietat de llegir per part de les famílies: RRI i Pla d'Igualtat i Convivència.
5. Seguiment del període d'adaptació per part del tutor/a i informació periòdica a les famílies a través de les entrevistes individuals (dia atenció a pares/mares).

5.2 Alumnes procedents d'altres centres i alumnat immigrant i les seues respectives famílies.

Previs a la incorporació a l'aula:

- ◆ La família i l'alumne parlen amb Caporalia o Direcció del centre que immediatament els posa en contacte amb el tutor/a i l'equip NESE.
- ◆ L'Equip Directiu els ajuden a omplir la documentació necessària per a la seua matrícula. Si ve d'un altre centre es comunica a Secretaria per a sol·licitar la seua documentació.
- ◆ Assignació d'un company/a-tutor/a, a ser possible de la seua mateixa nacionalitat. Aquest/a el/la presentarà als mestres i li explicarà tot el relacionat amb el funcionament de la classe i del centre. Li facilitarà la relació amb els altres companys.
- ◆ Es realitza una valoració inicial pel tutor/a.

Quan l'alumne s'incorpora a l'aula.

- ◆ D'acord a aquesta valoració i amb l'assessorament de la Caporalia d'Estudis i l'equip NESE se li assigna un grup amb la possibilitat d'oferir-li la resposta educativa més adequada.
- ◆ Se li presenta al tutor/a, que serà la seua figura de referència. Es prepara amb el tutor/a l'acollida del grup-classe a través d'activitats de tutoria.
- ◆ Realització en la seua aula de referència d'activitats d'acollida, presentació i acceptació mútua (veure annexe).
- ◆ Informació al professorat. Les dades de l'avaluació inicial es transmeten a tot l'equip docent què treballarà amb l'alumne.
- ◆ Seguiment del procés d'adaptació per part del tutor/a i l'equip docent.

5.3 Mestres, altres professionals i personal no docent del Centre.

El primer dia que s'incorpora al Centre:

1. Benvinguda i presentació al Claustre (Equip Directiu).
2. Visita per conèixer les instal·lacions del centre (Personal disponible).
3. Explicació de les funcions, horaris i organització general del Centre. (Cap d'Estudis).
4. Entregar la documentació dels documents del Centre necessaris i aclariment de possibles dubtes. (Cap d'Estudis).
5. Coordinació pedagògica amb els companys/es de nivell.

6. INDICADORS I CRITERIS D'AVALUACIÓ DEL PROCÉS.

És important tenir en compte que totes aquestes actuacions han de tindre com a finalitat la incorporació i integració total de l'alumne/a al seu grup de classe, per tant, i més que mai, el seguiment i l'avaluació és continu per a poder incorporar i reajustar les mesures oportunes i anar retirant els suports a mesura que no es necessiten.

Es realitzarà, a més, una avaluació trimestral per part de tot el professorat que intervé amb aquests alumnes, donant informació per escrit a les famílies.

6.1 Indicadors d'avaluació en el procés d'escolarització:

- ◆ Grau d'utilitat de la informació familiar i social recollida.
- ◆ Adequació de l'adscripció al nivell d'on ha sigut integrat l'alumne/a d'acollida.
- ◆ Adequació d'adscripció al grup d'on ha sigut integrat l'alumne/a d'acollida.
- ◆ En quina mesura s'han detectat diferents necessitats educatives i quines han sigut les mesures adoptades.

6.2 A l'aula:

- ◆ Grau d'utilitat de les activitats realitzades per integrar a l'alumne/a.
- ◆ Grau d'autonomia isolat en la seua mobilitat per l'espai escolar.
- ◆ Grau d'adequació de les mesures d'Atenció a la Diversitat adoptades.

6.3 Alumnat:

- ◆ Utilitat dels materials utilitzats en l'acollida.
- ◆ Grau de satisfacció de l'alumne/a tutor/a amb les seues actuacions.
- ◆ Grau de satisfacció de l'alumne/a acollit.

6.4 Família:

- ◆ Utilitat de les Reunions realitzades i assistencial amb el tutor/a.
- ◆ Grau de col·laboració de les famílies amb l'equip docent en general.
- ◆ Derivació a altres serveis en cas de detenció de necessitats de desavantatge social.

6.5 Centre:

- ◆ Grau de coneixement del Pla d'Acollida.
- ◆ Adequació dels materials utilitzats sobre interculturalitat.
- ◆ Valoració de la coordinació externa i grau d'utilitat.

6.6 Professorat:

- ◆ Grau de Satisfacció amb l'acollida rebuda.

- ◆ Funcionalitat de la informació facilitada.

7. DOCUMENTACIÓ ADDICIONAL. ANNEXES

PROTOCOL D'ENTREVISTA FAMILIAR (Resum principal fitxa 1)

DADES PERSONALS DE L'ALUMNE/A:	
Nom i cognoms:	Data Naixement:
Telèfon i nom pare/mare o tutor/a legal:	
Data d'arribada al Centre:	Data realització entrevista:
DADES D'ADAPTACIÓ SOCIAL I ESCOLAR PREVIS:	
Quan temps fa que es troba en Espanya? (només alumne immigrant)	
Va presentar canvis de comportament o afectivitat important en el canvi de localitat o país?	
Quin coneixement del castellà i valencià mostra?(Comprensió, expressió, lectura o escriptura). Quin idioma utilitza en l'àmbit familiar?	
Ha estat escolaritzat prèviament? En quin aprenentatges ha rebut instrucció. Com fou la seua escolaritat prèvia: regularitat en l'assistència, valoració de l'escola sobre els seus aprenentatges, comportament i motivació?	
DADES FAMILIARS:	
Treball del pare:	Treball de la mare:
Quines persones conviuen en l'actualitat al mateix domicili?	

Participa algun familiar en activitats culturals de la localitat? (alfabetització, castellà per estrangers...)

Resideixen en la localitat o en altres pròximes familiars?

INDICADORS D'ADAPTACIÓ ESCOLAR

Han escolaritzat familiars al mateix Centre? En quin curs? Quan? En altres Centres o etapes educatives?

Quant de temps es preveu l'estància de la família en la localitat?

Què s'espera que el xiquet/a aprenga en l'escola?

MOTIVACIÓ I ÚS DEL TEMPS

Quines són les aficions i jocs favorits?

Amb qui sol jugar, on?

En quines activitats de la casa col·labora? Quan temps dedica a elles? Quines activitats prefereix fer? Quines fa millor?

Realitza alguna activitat fora de l'horari escolar? (activitats extraescolars)

HÀBITS I AUTONOMIA

Com són els seus hàbits de son? Hora de lliurar-se, aixecar-se, temps en dormir, amb qui dorm...

Com són els seus hàbits d'alimentació? Horaris de dinar, tipus d'aliments preferits, menja de tot.

Com són els seus hàbits d'higiene? Possibilitats i costums d'higiene, freqüència i grau d'autonomia.

SITUACIÓ SANITÀRIA

Ha establert contacte amb el Centre de salut? Amb quin motiu?

Dades mèdiques rellevants.

Presenta desavantatge social segons els criteris establerts per l'equip NESE

GRAU: LLEUGER MITJÀ

INFORMACIÓ A FACILITAR EN L'ENTREVISTA (Professor/a tutor/a)

Entorn social:

- Nom del tutor i dels professors que treballaran amb el xiquet/a.
- Actitud del xiquet durant la fase d'acollida.
- Curs en el qual serà escolaritzat/da, característiques de la composició del grup.

Mesures curriculars:

- Mesures de caràcter extraordinari que s'han decidit (participació en grups de reforç, en activitats de compensació externa, adaptació curricular significativa).
- Àrees i horaris del grup.
- Material necessari per a treballar.

Formes de coordinació:

- Horari de tutoria per a l'atenció de pares, calendari de reunions per a reunions generals de pares.

Normes i funcionament:

- Normes del Centre generals i de l'aula particular.
- Normes de puntualitat, retards permesos, procediment per a justificar retards, faltes d'assistència i autoritzacions per a participar en activitats complementàries.
- Normes bàsiques d'higiene.
- Persona responsable de traure i arregar a l'alumne

FITXA PERSONAL ALUMNAT DE COMPENSATÒRIA

Dades inicials (secretaria)

Nom i cognoms:

Data de naixement:

Telèfon i nom del pare/mare o tutor/a legal:

Data d'incorporació al Centre:

Escolarització prèvia: En país d'origen En Sistema educatiu espanyol amb dues

Aporta alguna informació curricular del país d'origen

Hi ha informació del centre de referència

Germans/es en el Centre (nombre):

Entrevista familiar inicial amb el tutor/a (data i tutor/a):

Conclusions fonamentals:

Dades d'adaptació social i escolar previs:

Dades familiars:

Indicadors d'adaptació escolar:

Motivació i ús del temps:

Hàbits i autonomia:

Es sol·licita intervenció psicopedagògica

Aporta informe psicopedagògic

Es considera que l'alumne al que es refereix aquest informe compleix els següents criteris, pel que es considera alumne/a amb Necessitats de Compensació Educativa.

CRITERIS AMBIENTALS	
Incorporació al Sistema Educatiu amb més de 6 anys	
No ha cursat l'etapa de Educació Infantil	
Escolaritat irregular per pertànyer a famílies itinerants	
Períodes llargs d'hospitalització, malaltia, etc.	
Alumne/a immigrant o refugiat	
Situació de desavantatge social	
Situació de Risc Social	

Data:

Signat: coordinador/a compensatòria

signat: orientador/a

ACI: Participació agrupament flexible.

Participació Compensatòria.

Recolzament

AVALUACIÓ DE LA COMPETÈNCIA COMUNICATIVA DE L'ALUMNE/A

(Coordinador/a de Compensatòria)

COMPREENSIÓ I EXPRESSIÓ ORAL	NO	INICIAT	AVANÇAT	ADQUIRIT	
CRITERIS D'AVALUACIÓ					
L'alumne/a es troba en un període silencios i d'incomunicació.		<u>3)</u>	<u>4)</u>	<u>5)</u>	<u>6)</u>
L'alumne/a es troba en un període silencios però reacciona a l'escollat a través de gestos, dibuixos...		<u>7)</u>	<u>8)</u>	<u>9)</u>	<u>10)</u>
Repeteix paraules articulant-les correctament.					
Dona informació sobre sí mateix i la resta: nom, origen de procedència, edat, direcció, telèfon...		<u>11)</u>	<u>12)</u>	<u>13)</u>	<u>14)</u>
Demana informació a la resta: nom, direcció, telèfon...		<u>15)</u>	<u>16)</u>	<u>17)</u>	
Produeix i utilitza expressions de relació social:		<u>18)</u>	<u>19)</u>	<u>20)</u>	
* salutacions i acomiadaments.		<u>21)</u>	<u>22)</u>	<u>23)</u>	<u>24)</u>
* dir/preguntar nom		<u>25)</u>	<u>26)</u>	<u>27)</u>	<u>28)</u>
* demanar/agraïr		<u>29)</u>	<u>30)</u>	<u>31)</u>	<u>32)</u>
Entén i executa indicacions senzilles en classe (senta't, alça't, queda't quiet, obri el llibre, dibuixa, escriu...)		<u>33)</u>	<u>34)</u>	<u>35)</u>	<u>36)</u>
Expressa quantitats (números)		<u>37)</u>	<u>38)</u>	<u>39)</u>	<u>40)</u>
Localitza objectes i persones a l'espai (davant, darrere, dins, fora, a la dreta, a l'esquerra)		<u>41)</u>	<u>42)</u>	<u>43)</u>	<u>44)</u>
És capaç de referir-se al que li succeeix a ell i a la resta.		<u>45)</u>	<u>46)</u>	<u>47)</u>	<u>48)</u>
Describeix situacions, objectes i persones.		<u>49)</u>	<u>50)</u>	<u>51)</u>	<u>52)</u>
Expressa el que sap i el que no sap fer.					
Expressa informació sobre experiències i activitats relacionades amb anterioritat.					

Pot mantindre un diàleg senzill utilitzant oracions simples i vocabulari reduït.	<u>53</u>	<u>54</u>	<u>55</u>	<u>56</u>)
Pot mantindre un diàleg amb fluïdesa utilitzant oracions complexes.	<u>57</u>	<u>58</u>	<u>59</u>	<u>60</u>)
S'expressa amb claredat (ritme, pronunciació i entonació adequats)	<u>61</u>	<u>62</u>	<u>63</u>	<u>64</u>)
S'expressa amb coherència i correcció gramatical.	<u>65</u>	<u>66</u>	<u>67</u>	<u>68</u>)
Utilitza la coordinació i la subordinació.	<u>69</u>	<u>70</u>	<u>71</u>	<u>72</u>)
Pot contar una història a partir de:	<u>73</u>	<u>74</u>	<u>75</u>	<u>76</u>)
Una narració escoltada	<u>77</u>	<u>78</u>	<u>79</u>	<u>80</u>)
Un text llegit espontàniament.	<u>81</u>	<u>82</u>	<u>83</u>	
Coneix paraules i estructures lingüístiques relatives a distints camps semàntics:	<u>84</u>	<u>85</u>	<u>86</u>	<u>87</u>)
La família i la casa.	<u>88</u>	<u>89</u>	<u>90</u>	
El col·legi i la classe.	<u>91</u>	<u>92</u>	<u>93</u>	<u>94</u>)
El cos, vestits i colors.	<u>95</u>	<u>96</u>	<u>97</u>	<u>98</u>)
Els amics: jocs i esports.	<u>99</u>	<u>100</u>	<u>101</u>	
Les compres: els aliments.	<u>102</u>	<u>103</u>	<u>104</u>	
Les professions.	<u>105</u>	<u>106</u>	<u>107</u>	
Els animals i les plantes.	<u>108</u>	<u>109</u>	<u>110</u>	
Els medis de comunicació.	<u>111</u>	<u>112</u>	<u>113</u>	

AVALUACIÓ DE LA COMPETÈNCIA COMUNICATIVA DE L'ALUMNE/A
(Coordinador/a de Compensatòria)

COMPREENSIÓ I EXPRESSIÓ ESCRITA				
CRITERIS D'AVALUACIÓ	NO	INICIAT	AVANÇAT	ADQUIRIT
Coneix l'alfabet espanyol				
Utilitza correspondència grafema-fonema				
Llig:				
Amb síl·labes				
Amb fluïdesa				
Llig amb lectura automàtica però sense comprendre				
Comprèn paraules				
Comprèn frases				
Comprèn xicotets textos				
Contesta a preguntes de contingut literal d'un text del seu nivell				
Contesta a preguntes que requereixen una interpretació d'allò llegit				
Copia paraules i/o frases				
Escriu al dictat de forma llegible:				
Separa síl·labes				
Omet lletres				
Uneix paraules				
Inverteix lletres				
Barreja majúscules i minúscules				
Escriu paraules de forma autònoma				
Escriu frases de forma espontània				
Elabora textos de forma espontània				
MORFO-SINTAXI				
Manté una estructura subjecte/predicat correcta				
Amplia les oracions utilitzant complements				
Estableix correctament la concordança gènere/nombre				
Utilitza correctament els temps dels verbs				
Utilitza correctament els pronoms personals i possessius				
ESTIMACIÓ DEL DESFASAMENT CURRICULAR: (Professor tutor)				
Tenint en compte l'edat cronològica i les proves de nivell de competència, es considera que l'alumne presenta el següent desfasament curricular a llengua i matemàtiques:				
LLENGUA:				
☐ CAP ☐ 1 ANY ☐ 2 ANYS ☐ 3 ANYS ☐ 4 ANYS ☐ + DE 4 ANYS				
MATEMÀTIQUES				
☐ CAP ☐ 1 ANY ☐ 2 ANYS ☐ 3 ANYS ☐ 4 ANYS ☐ + DE 4 ANYS				

INDICADORS D'ADAPTACIÓ DE L'ALUMNE

(Mestre/a-tutor/a)

Indicadors	Mai	De vegades	Sempre
A L'AULA			
1.- Saluda quan se li saluda.			
2.- Participa en els jocs i activitats de grup.			
3.- Accepta les normes de l'aula-centre.			
4.- Expressa de forma espontània desitjos i idees.			
5.- Realitza tasques sense vigilància.			
6.- Sol quedar-se quiet en el lloc.			
7.- En la taula es comporta correctament.			
8.- Sap esperar el seu torn.			
9.- Respecta el seu material i el de l'aula.			
10.- És generalment respectuós.			
11.- Reacciona agressivament si se li reprendeix.			
12.- Parla constantment a l'aula.			
13.- Té rabinades a sovint.			
14.- Crida constantment l'atenció.			
15.- Se sol mostrar insegur.			
AMB ELS COMPANYS/ES			
1.- Es comunica obertament amb els companys.			
2.- Demana ajuda als companys quan ho necessita.			
3.- Comparteix les seues coses amb els companys.			
4.- Treballa sense molestar.			
5.- És acceptat pels companys.			
6.- Provoca verbalment els companys.			
7.- Trenca material dels companys.			
8.- Mentix els companys.			
9.- Es baralla a sovint amb els companys.			
AMB ELS MESTRES			
1.- Es comunica amb els mestres obertament.			
2.- Els seu tractament és obert i confiat.			
3.- Segueix ordres senzilles.			
4.- Atén les explicacions.			
5.- Accepta l'ajuda del mestre.			
6.- Accepta les correccions de les seues errades.			
7.- Diu mentides als mestres.			
8.- Obeeix indicacions del mestre.			
9.- Agraeix oralment els mestres.			

ESTIL D'APRENTATGE I MOTIVACIÓ PER APRENDRE DE L'ALUMNE.
(Professor/a tutor/a)

Indicadors	Mai	De vegades	Sempre
Necessita silenci per atendre bé.			
Prefereix estar a prop de la pissarra.			
Prefereix estar a prop del professor.			
Té dificultats per a realitzar exercicis.			
Treballa millor a soles.			
Prefereix treballar amb altre company/a.			
Li agrada canviar de company/a.			
Es troba millor amb un adult.			
Sap organitzar el seu treball.			
Pren decisions ràpides, sense reflexionar.			
Utilitza sols la repetició com a estratègia d'aprenentatge.			
Prefereix partir dels casos que sap.			
Aprèn per imitació.			
Es limita a copiar.			
És autònom.			
Assaja un mètode fins trobar el que li dona resultat.			
Abandona fàcilment la tasca.			
És ordenat.			
Memoritza amb facilitat.			
En general, està motivat per aprendre.			
Busca el reconeixement dels altres.			
Busca bones qualificacions.			
Atribueix el seu fracàs als altres.			
Té un bon nivell de concentració.			
Es culpabilitza durament dels seus fracassos.			
Respon als esforços socials.			
Respon als esforços materials.			
Respon als càstigs.			
S'auto-reforça quan obté algun èxit.			
Assenyala els tipus d'activitats que preferix:			

Atén millor en aquesta situació (assenyalar àrea, temps, activitat, lloc, persones, materials):

Tipus d'errades més freqüents:

Té un ritme d'execució:	adequat	lent	ràpid	
Es mostra:	reflexiu	impulsiu	constant	
Preferix activitats:	breus	rutinàries	creatives	novedoses
Manté l'atenció durant períodes de fins a:	10'	15'	20'	25'
Prefereix activitats per a realitzar:	individualment		col·lectivament	
Prefereix activitats de base:	lectora		escriptora	
Li estimula més l'aprenentatge de tipus:	cooperatiu		competitiu	
Té un autoconcepte equilibrat:	SI			
	NO			
Li reforça el reconeixement dels seus èxits per part de:	família	companys	professors	

SUGGERIMENTS PER L'ACOLLIDA AL GRUP AULA

(Professor/a tutor/a del grup aula definitiu)

Preparació del grup classe:

Prèviament al dia d'escolarització del nou alumne al seu grup definitiu, preparar amb el grup el dia d'acollida:

- Plantejar alguna dinàmica de grup a la classe en la qual es puguin identificar idees prèvies del grup respecte al grup cultural al que pertany l'alumne. (Pluja d'idees "que sabeu sobre...?", anar diferenciant en una fase posterior les concepcions que faciliten l'acollida i les que poden donar lloc a dificultats. No oblidar el pas següent si mostren falta d'informació, plantejar què podem fer per a facilitar l'acollida). Aquesta activitat pot servir per identificar objectius d'intervenció amb el grup durant el curs.
- Informar sobre les característiques del país del qual ve, mostrant tant aspectes comuns com diferents respecte al nostre.
- Quin tipus de llenguatge s'utilitza: parlat i escrit.
- Plantejar al grup que el primer dia es realitzaran activitats de coneixement.
- Sensibilitzar al grup de la importància de comportar-se d'acord a les normes del grup per a facilitar que el nou company les aprenga ràpid, realitzar una valoració del comportament del grup en els últims dies agafant-les com a referència.

Primer dia a l'aula.

Dedicar una classe per a la presentació de l'alumne al grup classe:

- Presentar el seu nom, el seu lloc de procedència en un mapa, presentar-se els companys escrivint el seu nom a la pissarra, escriure el nom del nou company a la pissarra.
- Ensenyar algunes frases funcionals en castellà i/o valencià: salutacions, demandes, noms d'alguns objectes d'ús molt freqüent. Si és possible que el grup classe aprenga les mateixes expressions en la llengua d'origen del nouvingut.
- Seleccionar un o dos companys/es que facen de "tutors" durant els primers dies, estant amb ell o ella, explicant-li què fer en cada moment: indicar-li quan formar la fila, quan anar a educació física, al pati, ajudant-li en la faena de classe...; que l'acompanyen a conèixer les diferents dependències del centre. Seria convenient fer rotar al grup en aquests càrrecs.
- Crear un sistema de símbols que informen sobre els canvis d'activitats a l'aula en el cas de no conèixer el castellà i/o valencià.

- Cuidar que l'alumne tinga un horari personal de les àrees a treballar cada dia i dels dies que assistirà a grups de suport en cas de decidir-se. Que comprega quin material utilitzarà i l'organització del mateix.
- Convé que els alumnes de l'aula d'enllaç la primera setmana d'incorporació al centre estiguen presents alguns moments en l'aula de referència.

S'elaboraran uns maletins amb imatges, objectes de diferents països a disposició dels tutors a l'aula de compensatòria per poder desenvolupar activitats d'aquest tipus.

Durant el curs: activitats de tutoria.

- Dedicar temps regulars al coneixement dels aspectes comuns de les diferents cultures (què tenen de diferent en relació a pràctiques comuns: alimentació, vestimenta, celebracions, oci i temps lliure).
- Seleccionar materials d'àrees de coneixement que permeten conèixer aspectes del país d'origen de l'alumne/a, per exemple: comparació de paisatges fauna, característiques dels assentaments humans (coneixement del medi); paraules en castellà que poden tindre el seu origen en la llengua d'origen de l'alumne/a (llengua).
- Col·locar a l'aula paraules amb el seu referent, escrites en els dos idiomes.
- Recordar a l'alumne el vocabulari principal que s'utilitzarà en cada activitat, recordar el nom d'objectes d'ús comú.
- Dedicar temps en conèixer pràctiques culturals de diferents llocs de procedència dels alumnes.
- Valorar en assemblees amb l'alumne/a que el faciliten la seua adaptació i que coses li estan resultant especialment difícils.
- Fer un seguiment de la dinàmica del grup a mig termini per mitjà de tècniques d'anàlisi grupal com el sociograma.

Poden utilitzar-se materials específics de tutoria per al tractament de temes relacionats amb la tolerància i la interculturalitat: Models d'activitats per treballar habilitats socials, de presentació, tolerància, interculturalitat (a disposició en l'aula de Compensatòria).

8. MATERIALS I BIBLIOGRAFIA SOBRE EDUCACIÓ INTERCULTURAL

- **HOLA ESCUELA !**, Material didáctico nº 8 . C.P.R. Villaverde. Madrid 1996
- **Materiales didácticos de Educación global: Educación en derechos humanos, Educación intercultural, Educación para el voluntariado** : INTERCULTURA. AFS.
- **Proyecto FORJA. Integración social y laboral de inmigrantes. Orientaciones metodológicas para formadores formadoras**. Fundación Formación y empleo "Miguel Escalera". Iniciativa Integra. CCOO. GITE. 1998.
- **Educación Intercultural. Material para el profesor**. Junta de Andalucía. Consejería de Educación y Ciencia. Delegación Provincial de Almería. 1996.
- **Español para inmigrantes. Material de apoyo**. Junta de Andalucía. Consejería de Educación y Ciencia. Delegación Provincial de Almería. 1996
- **Proyecto de Educación Intercultural en Colegios con Alumnado Multiétnico**. Centro de profesores recursos. Madrid – Vallecas. 1996
- **Orientaciones para la enseñanza del español a inmigrantes y refugiados**. Ministerio de Educación y Cultura. Centro de publicaciones. Madrid 1999.
- Sales Ciges, María Auxiliadora, (1997). **Educación intercultural y formación de actitudes: propuesta de programas pedagógicos para desarrollar actitudes interculturales en educación primaria y secundaria**. Universidad de Valencia.
- Arco Bravo, Isabel del (1998) **Hacia una escuela intercultural: el profesorado: formación y expectativas**. Universidad de Lleida. Servicio de publicaciones.
- Essomba Geladert, Miquel Àngel (comp.) (1999). **Construir la escuela intercultural: reflexiones y propuestas para trabajar la diversidad étnica y cultural**. Editorial Graó.
- Lluch Balaguer, Xavier (1999). **Plural, educación intercultural** (12-16) Tàndem Edicions, SL.
- Haro Rodríguez, Remedios (1999). **La educación intercultural como respuesta a la diversidad en una escuela integradora**. Universidad de Murcia. Servicio de Publicaciones.
- (1998). **Educación intercultural: orientaciones para la respuesta educativa a la diversidad étnica y cultural en la escuela**. País Vasco. Servicio Central de Publicaciones
- (2000). **20 Unidades didácticas de educación intercultural**. SOS Racismo.

→ Colchón García, Mª Luz y otros (1997) . *La enseñanza del español como segunda lengua*. Centro de profesores y recursos de Getafe. Madrid.